

ПАРУБІЙ Андрій Володимирович (31. 01. 1971, м. Червоноград, нині Шептицький Львівської обл. — 30. 08. 2025, Львів) — політичний і державний діяч. Герой України (2025, посмертно). Народний депутат України (від 2007). Ордени «За заслуги» 3-го ступеня (2006) та князя Ярослава Мудрого 5-го ступеня (2009). Закінчив Львівський університет (1994) та аспірантуру в Національному університеті «Львівська політехніка» (2001). Наприкінці 1980-х — початку 1990-х рр. був активним організатором студентського та молодіжного рухів: один із засновників політичної молодіжної організації «Спадщина», стояв біля джерел Соціально-національної партії України (нині ВО «Свобода»). Згодом — активний учасник Помаранчевої революції (2004) та Революції гідності (2013—14). У 2011 долучався до акцій протесту в Москві, що вимагали відставки *В. Путіна* й чесні вибори. У ВР України був від різних політичних сил (партія «Наша Україна», ВО «Батьківщина», «Народний фронт»); працював у парламентських комітетах з

питань національної безпеки й оборони, регламенту та депутатської етики. 2014 призначений секретарем Ради національної безпеки і оборони України (через пів року звільнився за власним рішенням). 2014—16 — перший заступник Голови, 2016—19 — Голова ВР України. Відіграв помітну роль у зміцненні обороноздатності держави, розбудові українського парламентаризму, відстоюванні євроінтеграційного курсу та впровадженні законодавчих рішень, спрямованих на утвердження української мови як державної. Загинув від кульових поранень унаслідок збройного замаху. На місці загибелі П. у Львові на вул. Академіка С. Єфремова, № 48 йому встановлено меморіальну дошку.

Основні праці

Погляд справа: статті, виступи, інтерв'ю. 1999; Записки коменданта: хроніка Українського дому — фортеці Помаранчевої революції. 2005 (обидві — Львів).

Рекомендована література

1. Руденко Є., Кравець Р., Сарахман Е. «Мозок» Майдану. Оновлений Будинок профспілок очима Андрія Парубія (інтерв'ю) // Українська правда. 2018, 2 жовт.;
2. Андрій Парубій. Політик, який прагнув зруйнувати «російську імперію» // BBC News Україна. 2025, 30 серп.

М. Я. Ратушний

Бібліографічний опис:

Парубій Андрій Володимирович / М. Я. Ратушний // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891617>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).